

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Orn[...]tia inter sponsalia [et] addunt[ur] plures

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Primo em abrenūciat libere volūtatē p̄ votū obediētie Secōdo abrenūciat
delectatōibz carnalibz p̄ votū castitatis. Tertio abrenūciat oibz negotijs
secularibz p̄ votum paupertatis. Et ergo illa tria sunt essentialia ordinis. scz
obediētia. castitas. z volūtas paupertatis

¶ Quarto notandum. differentia est inter sponsalia et matrimonium.
Unde matrimonium dicitur quādo. iam est consequuta copula carnalis. sed
sponsalia dicitur anteqz copula carnalis subsequatur. z sic sponsalia inchoant
matrimonium. copula vero carnalis terminat matrimonium z consummat.
Quōdo mors corporalis dimīnit sponsalia z matrimonium. quia facit va-
care bñficia. ergo si miraculose aliquis sacerdos a mortuis resurgeret pres-
tende z beneficia quas p̄sus habuit nō essent ei restituende Sic eodē mo-
do est de matrimonio. videlicet si vir alicuius mulieris suscitaretur a mor-
tuis. ad istum virum redire non debet. qz talis mors dirimit matrimonium
etiam actu contractum

¶ Quinto notandum est. in littera dicitur. si aliquis cognouit cognatam ali-
cuius postea non potest eam ducere in vxorem cuius fuit cognata Dubi-
tatur ergo. utrum in omni coitu probatur affinitas siue legitime siue nō.
Et videtur qz sic. qz affinitas est personaz. proximitas ex copula carnali
p̄ueniens. modo si affinitas p̄uenit a copula carnali. z in omni coitu est
copula carnalis. ergo videtur qz omni coitu probatur affinitas Et pro-
batur hoc idem p̄ apostolum qui dicit. Omnis q̄ adheret meretrice sit vnū
cum meretrice Et per consequens ex hoc probatur affinitas ¶ Sed in op̄
positū arguitur sic. omnis extraordinaria pollutio nō dirimit matrimonium. sed
simplex fornicatio extra thoro legitimum est extraordinaria pollutio. ergo
talis nō dirimit matrimonium Ad istud dubium rōdetur. qz fornicatio siue sit
in legitimo thoro siue nō. z quocūqz modo fit s̄m naturā seu naturaliter.
vbi alqs cognouit cognatā alteri nō debet intrare matrimonium cū ista.
cū ex fornicatione simpliciter extra matrimonium probatur affinitas sicut in ma-
trimonio. z defuncta muliere vir nō potest alia ducere nisi in quinta linea.
cū ex omni fornicatione probatur affinitas naturalr. ut iam dictū est. Tunc
ad rōnem aī oppositū dicitur. qz aliquā p̄mixtionē seu pollutionē esse extraordi-
nariā intelligit dupliciter. vno mō qz nō fit in thoro legitimo. Alio mō qz
nō fit s̄m p̄suetudinē p̄miscendi. Si p̄mo mō tunc impedit matrimonium. si
secūdo modo tunc nō impedit

.i. sacrum matrimonium .i. manifeste corā testibz

Coniugium sacrum coram populo celebrari

s̄. n̄rimonium s̄. celebrandū in h̄itemus

Precipimus. ne sit foris ecclesiam prohibemus

¶ Sup̄ius autor determinauit de sponsalibz. hic tā determinat de sacro
n̄rimonio Et diuidit in duo. nam p̄mo determinat de n̄rimonio. sedō po-
nit quādam cautelā oñdēs corā qbz p̄sonis dicitur celebrari n̄rimonium. sedō pars
ibi (Tota parētela) Quātū ad p̄mā p̄tē vult. qz p̄iugū siue n̄rimonium dicitur
fieri corā p̄plo in facie ecclie. z nō foris eccliam vel in aliq̄ loco occulto Ra-
tio ē. qz si fieret in loco secreto tūc quicqz fieret illusiones z deceptōes. z ne co-
tingat hoc tūc n̄rimonium dicitur fieri in facie ecclie z in loco publico

Summula Raymūdi.

Circa istam est notādū de quibus Primo de causis matrimonij Secūdo qd sic matrimonij definitiue. Tertio vñ dicitur matrimonij. Quarto a quo matrimonij sit institutū Quinto in quo loco et quo tpe est institutū.

¶ Quantū ad primū dicitur quod quatuor sunt cause matrimonij. scilicet causa efficiens materialis. formalis. et finalis. Causa efficiens est duplex. scilicet mediata et imediata. Causa efficiens imediata est consensus mutuus viri et mulieris per verba de presenti. scilicet vir dicitur mulieri et mulier viro. Sed causa efficiens mediata est institutio diuina. quia deus gloriosus instituit hoc sacramentū Sed causa materialis est vir et mulier scilicet coniuncti Sed causa formalis est modus subarradi Sed causa finalis est duplex. quia quedam fuit ante peccatum. et quedam post peccatum. Causa finalis ante peccatum fuit prolis generatio. Sed causa finalis post peccatum fuit fornicationis euitatio. et hoc de primo Quantū ad secundū est notādū quod matrimonij sic definit. est viri et femine legitima coniunctio in diuina consuetudine seruans. Dicitur notāter in singulari (viri et femine) et non in plurali (viro et femina). ideo quia vnus solus vir dicitur habere vnā solā mulierē et e conuerso. Et in ista descriptōe tangunt omnes cause. Primo tangit causa materialis. cū dicitur (viri et mulieris) Secūdo tangit causa efficiens cū dicitur (legitima). Tertio tangitur causa formalis cū dicitur (coniunctio) Quarto tangit causa finalis cum dicitur (in diuina consuetudine seruans) Quantū ad tertium est notādū. quod matrimonij dicitur quasi matris munus. quod idē est quod officium Unde de sancto Martino canit. munia tua deuotus implebo Sed diceret. quare magis dicitur matrimonij nūquam patrimonij. Respondet quod ideo. quia mater plus occupat ad generandum prole quam pater. quia de ea dicitur quod mater est in partu dolorosa. in lactando seu enutriendo laboriosa. in precepto onerosa Et sic mulier plures labores habet circa prolem quam vir. ideo plus dicitur matrimonij quam patrimonij. Quantū ad quartum. scilicet a quo matrimonij sit institutum est notādū. vnde sic iam dictum est quod causa efficiens huius sacramenti fuit ipse deus. ideo dicitur quod illud sacramentum principaliter et effectiue a deo sit institutū. sed instrumentali et sequentiue illud sacramentum ab adam et eua est institutum Sed diceret quis. in quo loco et in quo tpe est institutū Rōndetur. in amenissimo loco. scilicet in paradiso et in tpe iocundo. et sic tunc preter dignitas huius sacramenti. quia rōne institutionis tunc hoc sacramentū est dignius alijs Unde vnū sacramentum esse dignius alio intelligit duplici vno modo rōne efficacie. sic baptismus est dignior alijs. Secūdo modo rōne excellentie. sic eucharistia est dignior alijs. quod intelligit pluribus modis. Tertio modo rōne conferentis. et sic ordo vel confirmatio est dignior alijs. Quarto rōne vnionis sue institutionis sue significatiōis. et sic matrimonium est dignius alijs. quia in matrimonio est duplex coniunctio sue vnio. Prima est animorum. quia ibi animus mulieris coniungitur animo viri Secūda coniunctio est corporum in copula carnali. que vnio proprie designat vnionem fidelis cum christo. vnde apostolus dicit. Qui adheret deo est vnus cum deo Et quia talis vnio in matrimonio significat vnionem dignissimam. videlicet vnionem anime cum christo. ergo rōne istius vnionis illud sacramentum est dignius alio sacramento Et tūc significat vnionem dei. quia deus voluit se vniri humane nature. ergo sicut hic duo corpora coniungunt in vnitate. sic deitas fuit coniuncta humanitati in christo Et rōne illius vnionis precellit alia omnia sacramenta et institutiones ecclesiasticas.